

Az óra címe	A tárgyjegyző oktató neve és beosztása
Politikai tudáselméletek I.	Prof. Dr. Szabó Márton egyetemi tanár

A tematika tanterv szerinti felhasználhatósága

2008/2009 tanév I. félév, 2. évfolyam, levelező tagozat

Az óra típus:	Beszámolási kötelezettség	Heti óraszám	Kredit	Előfeltétel
előadás	kollokvium	2 x 5 óra	4	I

A FOGLAKOZÁSOK TARTALMÁNAK RÖVID ISMERTETÉSE

A tárgy a politika megismerésének értelmezése. Azokat a tudományos tradíciókat mutatja be, amelyben a politika diszkurzív szemlélete megjelent; a politikai szemantika, szimbolizmus, retorika és kommunikáció néhány fontos képviselőjét. Harold Lasswell, Walther Dieckmann, Reinhart Koselleck, Pierre Bourdieu, Clifford Geertz, Murray Edelman, és mások vonatkozó munkásságát. Ennek során a tantárgy megmutatja a politikának azt az 'arcát' is, amelyet ezek a szerzők ábrázolnak.

JEGY SZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI

Írásbeli vizsga megadott két esszékérdés alapján vagy szóbeli vizsga kollokviumi kérdések alapján.

A FÉLÉV RÉSZLETES IDŐBEOSZTÁSA (Kétszer 5 óra előadás és konzultáció)

ELSŐ FOGLALKOZÁS:

1. Politikai szemantika. Lasswell: A hatalom nyelve I.
2. Lasswell: A hatalom nyelve II
3. Carl Schmitt: A politikai fogalma.
4. Koselleck: A politikai fogalmak történeti szemantikája I.
5. Koselleck: A politikai fogalmak történeti szemantikája II.

MÁSODIK FOGLALKOZÁS:

6. Bourdieu: A nyelvi uralom I.
7. Bourdieu: A nyelvi uralom II.
8. Politikai szimbolizmus: Geertz: Az ideológia szimbolikus értelmezése
9. Edelman: A politika szimbolikus valósága I.
10. Edelman: A politika szimbolikus valósága II. Konzultáció. Aláírás

FONTOSABB KÖTELEZŐ IRODALOM JEGYZÉKE

A tárgy jegyezte:

Szabó Márton: *Politikai tudáselméletek: Szemantikai, szimbolikus, retorikai és kommunikatív-diszkurzív értelmezések a politikáról*. Budapest: Universitas-Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. 1998. 11–132. p.

A tárgy szöveggyűjteménye:

Szabó Márton – Kiss Balázs – Boda Zsolt szerk.: *Szövegváltozatok a politikára: Nyelv, szimbólum, retorika, diskurzus*. Budapest: Universitas-Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. 2000.

FONTOSABB AJÁNLOTT IRODALOM JEGYZÉKE

A tárgyalt szerzők írásai:

1. Harold Lasswell: A hatalom nyelve. In *Szöveggyűjtemény* 11–27 p.
2. Harold Lasswell: A politikai nyelv stílusa In *Szöveggyűjtemény* 79–113 p.
3. Carl Schmitt: A politikai fogalma. Budapest: Osiris Kiadó, 2002.
4. Reinhart Koselleck: Elmúlt jövő. A történeti idők szemantikája. Fordította Hidas Zoltán, Szabó Márton. Atlantisz Kiadó, Budapest, 2003.
5. Pierre Bourdieu: A politikai mező. In *Valóság* 1987/1 110–115 p.
6. Pierre Bourdieu: A képviselő és a politikai fetisizmus. In *Valóság* 1988/4 116–120 p.
7. Clifford Geertz: Az ideológia mint kulturális rendszer. In Clifford Geertz: *Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások.* 22–64 p. Századvég Kiadó, Budapest 1994.
8. Murray Edelman: A politika szimbolikus használata. Bevezetés. In *Szöveggyűjtemény* 179–192 p.

További irodalom:

1. Helmuth Schelsky: A nyelvi uralom. In *Elméleti Szociológia* 1995 évi 2. szám, 3–4 p.
2. George Orwell: A politika és az angol nyelv. In George Orwell: *Az irodalom felszámolása.* Európa Kiadó, Budapest, 1990. 341–358 p.
3. Victor Klemperer: A Harmadik Birodalom nyelve. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1984.
4. Pokol Béla: A politika nyelvezete. In Pokol Béla: *Pénz és politika.* Aula Kiadó, Budapest, 1993, 59–80 p.
5. Szabó Márton: A rendszerváltozás szemantikája és szimbolikája. In Szabó Márton: *Diszkurzív térben.* 127–163 p. Scientia Humana, Budapest, 1998.
6. Rozann Rothman: Politikai szimbolizmus. In *Szöveggyűjtemény* 133–178 p.
7. Murray Edelman: A politika szimbolikus valósága. Fordította Hidas Zoltán. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2004.
8. Simon Harrison: A szimbolikus konfliktus négy típusa. In *Szöveggyűjtemény* 193–211.
9. Szabó Márton: A metaforikus politika. In Szabó Márton: *Diszkurzív térben.* 310–339 p. Scientia Humana, Budapest, 1998
10. Hofer Tamás: Harc a rendszerváltozásért szimbolikus mezőben. In *Politikatudományi Szemle* 1991 évi 1 szám. 52–61 p.

EGYÉB TUDNIVALÓK

—